

Szombaton reggel részleges asztalossztrájk kezdődött Szegeden.

A munkaadók nyilatkozata szerint hétfőn kizárják az összes munkásokat.

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi faiparban szombaton reggel sztrájk állott be. Egyelőre négy nagyüzem 80 munkása lépett sztrájkba, de a jelek szerint hétfőre általános asztalossztrájk várható.

A sztrájkot megelőző tárgyalások folyamán a munkások óránként február 5 fillért, majd további 5 filléres emelést kértek. A munkaadók ezzel szemben csak szeptemberre akarták megadni az ötfilléres emelést, míg február 5 és májusra csak 3 filléres emelést ajánlottak fel. A munkások ezt nem fogadták el, mire bekövetkezett a szombati részleges sztrájk.

A sztrájkoló

asztalos munkások

részéről Lajer Dezső a következőkben vázolta a helyzetet:

— A fővárosi asztalosmunkások már hónapokkal ezelőtt kollektív szerződést kötöttek a munkaadókkal. A fővárosi munkabérek 40 fillérnél kezdődnek és 130 fillérnél végződnek. Ezzel szemben a szegedi órabérek 20 fillérnél kezdődnek és 81 fillérnél végződnek.

— A munkások már kétféleképpen tárgyaltak a munkaadókkal. Első alkalommal a budapesti bérek teljes bevezetését kívánták, később azonban engedményeket tettek a munkaadóknak, akik azonban mereven ragaszkodtak ajánlatukhoz. A munkások erre en block sztrájkba akartak lépni és csak a szakszervezet erőfeszésére sikerült a sztrájkot

négy üzemre redukálni.

— A részleges sztrájkra a munkaadók most azzal feleltek, hogy ha a sztrájkoló munkások hétfőn reggel nem lépnek munkába, úgy az összes faipari munkásokat kizárják. Ha a munkáltatók ilyen eszközökhöz nyulnak, ám tegyék, de vállalják az ezzel járó összes konzekvenciákat.

A munkaadók szövetségének

részéről Gábor György alelnök a következőkben vázolta a helyzetet:

— A legnagyobb meglepetéssel szereztünk tudomást arról, hogy az asztalosmunkások szombaton reggel négy üzemben sztrájkba léptek, mivel pénteken este a munkások megbízottainak azt a legmesszebbmenő ajánlatot tettük, amely szerint a munkabéreket alacsonyabb kategóriáknál cirka 35, a magasabbnál pedig 16 százalékkal emeljük fel. A munkások megbízottai azzal távoztak az értekezletről, hogy a választ legközelebb megadják. Ugy láttuk, hogy nagy ellentétek nem voltak. Ezzel szemben válasz helyett szombaton reggel sztrájkba léptek a munkások.

— Erre a terrorisztikus viselkedésre kénytelenek vagyunk hasonló modorban felelni és a munkát az összes faipari üzemekben beszüntetni. A szakszervezetet pedig a faipari ügyeken kívül sem fogadjuk el addig tárgyaló félnek, amíg nem tudja, vagy nem akarja a tárgyalások menetét akadályozó terrorizáló körülményeket megszüntetni.

Mészöly Gedeon hazatért a Balaton mellől és nem nyilatkozik semmiről, míg az egyetemi vizsgálatot be nem fejezik.

A Tótágas szerzője lemondott Dugonics-társasági tagságáról és régen operettét írta Ludas Matyiról.

(A Délmagyarország munkatársától.) Csendesen, észrevétlenül érkezett vissza Szegedre több hónapi távollét után dr. Mészöly Gedeon, a szegedi egyetem összehasonlító nyelvtudományi tanszékének professzora, a Tótágas című szatirikus vígjáték országosan ismertté vált nevű szerzője. A nyári vakáció legelején tűnt el Szegedről, amikor a Tótágasbotrány hullámai már csendesedőben voltak és amikor Klebelsberg Kunó kultuszminisz-

ter megkapta már azt az érdekes hangultervelet, amelyben a viharteltő darab szerzője bocsánatot kért mindenkitől, a felháborodott kiscsajdaktól, a fényes elégtételt ígérő kormánytól, a kellemetlen helyzetbe hozott kultuszminiszterrel egyaránt és amelyben bejelentette, hogy darabját egyszer és mindenkorra visszavonja. Elutazása előtt még hivatalos levelet intézett az egyetem rektorához és a vizsgálat megindítását kérte maga ellen. Aztán, címének hátrahagyása nélkül eltávozott családjával együtt a városból, senkivel sem közölte, hogy hová megy.

A napokban érdekes, markáns alakja feltűnt ismét a szegedi uccákon.

A város Tábor-uccai bérházában lévő lakásán kerestük fel Mészöly professzort, akiről távolléte idején nagyon érdekes dolgokat mesélt a fáma. Mesélt többek között arról is, hogy a Tótágas szerzője balatoni rejtekhelyén

új darabot ír

Ludas Matyi címen és hogy ezzel a darabbal kívánja jóvátenni a Tótágast. Beszéltek arról is, hogy Harsányi Zsolttal, az ismert nevű íróval és színpadi szerzővel kötött szorosabb irodalmi barátságot és ketten, közösen átdolgozták a Tótágast, lecsiszolták élet és színpadképessé tették a nevezetes darabot.

A professzor dsufolt könyvvállványokkal körülbástyázott dolgozószobájában fogadta a Délmagyarország munkatársát. Nem árult el meglepetést, látszott arcan, hogy várta az újságíró kopogtatását. Ott ült egyszerű íróasztala mellett, amelyen Pintér Jenő vaskos irodalomtörténete hevert. Aztán minden kérdést megelőzve mondotta:

— Nem mondhatok semmi olyant, ami a Tótágassal, a Tótágas-üggyel a legtávolabbi vonatkozásban is van.

A vizsgálat folyik,

annak befejezése előtt nem beszélhetek a

nyilvánosság számára erről a dologról. Nem tudom azt sem, hogy a vizsgálat milyen stádiumban van. Az egyetem tanácsa, amikor kérelmemre elrendelte a vizsgálatot, annak lefolytatásával dr. Kolozsváry Bálint professzor urat bízta meg. Tessék hozzá fordulni felvilágosításért.

— Hol töltötte professzor ur a nyári hónapokat? — kérdeztük.

— Ez is összefüggésben van a Tótágassal, de ezt azért megmondom, mert hallom, hogy elutazásom után olyasfélék beszéltek, hogy megszóltam. Siófokon nyaraltam családommal együtt. Nem volt ez menekülés, még a Tótágas-ügy előtt határoztam el ezt a nyaralást.

— Mivel foglalkozott a vakációban?

— Nyelvészkedtem. A -val, -vel rag eredetét kutattam és két nyelvészeti értekezést írtam. Ezenkívül fürödtem és usztam.

Irodalommal nem foglalkoztam.

Közöltük ezután a professzorral azokat a híreket, amelyek újabb színpadi munkáról születtek távolléte alatt. Megkérdeztük, hogy mi igaz a Ludas Matyi-ból?

— Nem igaz belőle egy szó sem — mondotta —, legalább ebben a formájában nem igaz. En

írtam ugyan egy Ludas Matyi című darabot,

most is ott van a szekrényem fiókjában, de ezt a darabot öt évvel ezelőtt írtam, közvetlenül a Kalendárium és a Tótágas megírása után. Harsányi Zsoltot pedig nem ismerem, csak annyit tudok róla, hogy a Nosztyfiut sikerülten dolgozta át színpadra.

A Ludas Matyi tendenciája iránt érdeklődünk ezután. Azt is megmondtuk, hogy miért: A Tótágasnak kiscsajda-ellenes tendenciát tulajdonítottak a politikai kritikusok, viszont Fazekas Mihály Ludas Matyi-ja határozottan ellenkező tendenciájú, tehát bajosan lehet a két témát egy szerzői nevezőre hozni.

— Ezekre a kérdésekre pedig most nem válaszolhatok, mert ezek már nagyon szoros kapcsolatban vannak a Tótágassal — mondotta Mészöly Gedeon.

— Arról is beszélnek — tettük fel az újabb kérdést —, hogy

professzor ur sajtópórt indít

azok ellen a lapok ellen, amelyekben támadó cikkek jelentek meg a Tótágasbotrány idején.

— Ennek a hírek van némi alapja, de csak annyi, hogy budapesti ügyvéd barátom, dr. Kelemen Kornél megindította a sajtópórt a Magyar Újság ellen azért a cikkért, amely az én bűnömül róttá fel a Maró Gergely-jéle darabot kalendáriumot is. Ezt a kalendáriumot én nem is ismerem, azóta sem sikerült megszereznem, pedig nagyon kíváncsi vagyok rá. Különben is, aki tud logikusan gondolkodni, nem tételezhette fel rólam a darabot kalendárium megírását, hiszen a darabot kormány belpolitikai irányelve, a választójog kiszélesítése, hogy minél szélesebb rétegek kerüljenek be az alkotmány sáncái közé, homlokegyenest ellenkezik az én politikai meggyőződésemmel. Én tehát nem népszerűsíthettem azt a politikát.

— Mást most nem mondhatok, meg kell várnom a vizsgálat befejezését és meg kell várnom

a bűnvádi eljárás

befejezését is.

— A bűnvádi eljárást is?

— Igen, a bűnvádi eljárást. Annak idején egészen szavahihető, komoly urak mondták, hogy bűnvádi eljárás is indul ellenem a Tótágas miatt, osztály elleni izgatás címen. Eddig ugyan nem volt alkalom meggyőződni róla, hogy tényleg megindult-e az eljárás, még nem hallgattak ki, de hát nekem nincs jogom kételkedni azoknak a komoly uraknak szavahihetőségében.

Most

A Dugonics-Társaság

ügye került szóba. Mészöly Gedeon még a Tótágas-hullámok idején kilépett a társaságból. Kilépett, még mielőtt megtartotta volna székfoglalóját. Arról beszéltek bententesek,